

31. 01. 2023

Številka: 35105-0048/2023/2
Datum: 30.01.2023

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Novo mesto, Skalickega ulica 1, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju: ZVKDS), izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11 - Odl. US 90/12, 111/13 in 32/16; v nadaljevanju: ZVKD-1) na zahtevo stranke Občina Metlika, Mestni trg 24, 8330 Metlika (v nadaljevanju: investitor), ki jo po pooblastilu zastopa podjetje Acer Novo mesto d.o.o., Šentjernejska cesta 43, 8000 Novo mesto v zadevi izdaje kulturnovarstvenih pogojev naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE

I. Investitor mora v zvezi s projektom »izgradnja suhega zadrževalnika padavinskih voda« na parc. št. 1646, 1642/4, 1652/1,4099/2, vse k.o. Metlika oz. po priloženi dokumentaciji IZP (idejna zasnova za pridobitev projektih in drugih pogojev), št. projekta PR-1/2023, ki jo je izdelalo podjetje Acer Novo mesto d.o.o., Šentjernejska cesta 43, 8000 Novo mesto (januar 2023) in posega v registrirani enoti nepremične kulturne dediščine *Metlika - Arheološko najdišče Pungart*, št. EŠD 11093 in *Metlika - Arheološko območje Metlika*, št. EŠD 9562 pri izdelavi dokumentacije za pridobitev mnenja oz. soglasja upoštevati naslednje kulturnovarstvene pogoje:

1. Na območju predvidenih zemeljskih posegov, na parc. št. 1646, 1642/4, 1652/1,4099/2, vse k.o. Metlika, v skupni dolžini cca 300 m, je potrebno zagotoviti invazivno arheološko raziskavo za določitev vsebine in sestave najdišča, tj. arheološko raziskavo ob gradnji (v sestavi 1 arheolog, 1 tehnik, 1 delavec), ob čemer se dokumentirajo vsi izpovedni tlorisi in profili.
2. Posamezne ugotovljene plasti je potrebno ročno počistiti in dokumentirati v tlorisu in profilu v skladu z metodologijo in standardi stroke ter v skladu s *Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Uradni list RS 3/2013)*!
3. V primeru odkritja arheoloških plasti, struktur je dovoljeno le te izkopati v tolikšni meri, da se določijo gabariti za nadaljnje usmeritve varstva arheološke dediščine (tj. arheološka izkopavanja), ki bodo konkretizirane po pridobitvi preliminarne poročila o opravljeni predhodni arheološki raziskavi v dopolnitvi kulturnovarstvenih pogojev.
4. V ponudbo arheoloških raziskav je potrebno vključiti postizkopavalno analizo arhiva najdišča.
5. Rezultate arheološke raziskave je potrebno upoštevati pri tukaj predlagani gradnji.
6. Zaradi organizacije strokovnega konservatorskega nadzora je investitor in izbrani izvajalec arheološke raziskave pisno informacijo o pričetku arheološke raziskave in o pričetku zemeljskih del dolžan posredovati na ZVKDS, OE Novo mesto, Skalickega ulica 1, 8000 Novo mesto, vsaj 7 dni prej.
7. Investitor si mora za izvedbo zgoraj predpisanih arheoloških raziskav (pod št. 1) pridobiti izvajalca arheoloških del in posebno kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Maistrova 10, 1000 Ljubljana.

II. Investitor si mora pred pridobitvijo kulturnovarstvenega mnenja pridobiti:

- kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Maistrova 10, 1000 Ljubljana in

III. Če na območju ali predmetu posega obstaja ali se najde arheološka ostalina, mora investitor od Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in

odstranitev dediščine, ki je pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega mnenja za poseg.

IV. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje.

V. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

28. člen ZVKD-1 določa, da je kulturnovarstveno soglasje treba pridobiti za poseg v spomenik, za poseg v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za poseg v registrirano nepremično dediščino, če to določa prostorski akt. Kulturnovarstveno soglasje za poseg, za katerega je predpisano gradbeno dovoljenje, se izda v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. V skladu z 43. členom Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21; v nadaljevanju: GZ-1) se v takih primerih kulturnovarstveno soglasje izda v obliki mnenja (v nadaljevanju: kulturnovarstveno mnenje). Po prvem odstavku 29. člena ZVKD-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja oziroma mnenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje ZVKDS.

ZVKDS, Območna enota Novo mesto je dne 27.01.2023 po pooblaščenju prejel zahtevo investitorja za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev zaradi projekta »izgradnja suhega zadrževalnika padavinskih voda«, ki na parc. št. 1646, 1642/4, 1652/1, 4099/2, vse k.o. Metlika, dolžini cca 300 m, predstavlja poseg v registrirani enoti nepremične kulturne dediščine *Metlika - Arheološko najdišče Pungart*, št. EŠD 11093 in *Metlika - Arheološko območje Metlika*, št. EŠD 9562. Vlogi je bila priložena dokumentacija navedena v 1. točki izreka kulturnovarstvenih pogojev in pooblastilo investitorja pooblaščenju. Pri preizkusu vložene zahteve je bilo ugotovljeno, da je ta popolna.

Skladno s četrtrim odstavkom 29. člena ZVKD-1 se kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik določijo v skladu z aktom o razglasitvi ali z določbami prostorskega akta, v registrirano nepremično dediščino pa v skladu z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za tukaj registrirani enoti nepremične kulturne dediščine kulturnovarstveni režim, določen v 92. členu Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Metlika (Uradni list RS, št. 22/2021). Navedeni akt določa v 15. odstavku za registrirano arheološko najdišče naslednji varstveni režim:

- Ni dopustno posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline. Registrirana arheološka najdišča s kulturnimi plastmi, strukturami in premičnimi najdbami se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake, postavljati ali graditi trajne aličasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča. Izjemoma so dopustni posegi v posamezna arheološka najdišča, ki so hkrati stavbna zemljišča znotraj naselij, in v prostor robnih delov najdišč ob izpolnitvi naslednjih pogojev: če ni možno najti drugih rešitev in če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče možno sprostiti za gradnjo (92. člen, Uradni list RS, št. 22/2021).

ZVKDS je glede na določen kulturnovarstveni režim izrekel naslednje kulturnovarstvene pogoje, in sicer:

1. Na območju predvidenih zemeljskih posegov obravnavanega posega je potrebno zagotoviti invazivno arheološko raziskavo za določitev vsebine in sestave najdišča, tj. arheološko raziskavo ob gradnji (v sestavi 1 arheolog, 1 tehnik, 1 delavec) zaradi:

- ocene prisotnosti arheoloških ostalin na tem območju,
- določitve vrste in obsega arheoloških ostalin,
- ugotavljanja stopnje poškodovanosti arheološkega najdišča,
- ugotavljanja narave in globine stratigrafije.

Peti in šesti odstavek 29. člena ZVKD-1 določata, da lahko ZVKDS s kulturnovarstvenimi pogoji kot pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja določi obveznost oprave predhodnih raziskav, če se upravičeno

domneva, da je v nepremičnini, ki je predmet posegov, neodkrita dediščina, in grozi nevarnost za njeno poškodovanje ali uničenje. ZVKDS je s temi pogoji določil obveznost oprave predhodnih arheoloških raziskav zaradi zgoraj naštetih razlogov.

Stroški zgoraj predpisane arheološke raziskave (pod št. 1) so v skladu s sprejetimi predpisi del priprave zemljišča in bremenijo investitorja. Investitor si mora izbrati ustrezno usposobljenega izvajalca. Nekaj naslovov usposobljenih izvajalcev lahko na željo investitorja posredujemo na ZVKDS, OE Novo mesto. Za predpisano raziskavo si mora investitor (ali pooblaščen izbrani izvajalec) pridobiti posebno kulturnovarstveno soglasje Ministrstva za kulturo po 31. členu ZVKD-1.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega odločil, da je predlagani poseg investitorja možen v obsegu in na način, kot je določen v teh kulturnovarstvenih pogojih.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitor in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morata najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1). V primeru najdbe arheološke ostaline mora investitor pred pridobitvijo kulturnovarstvenega soglasja za predmetni poseg v skladu z 31. členom ZVKD-1 pridobiti tudi posebno kulturnovarstveno soglasje Ministrstva za kulturo.

Investitor mora pred vložitvijo zahteve za gradbeno dovoljenje za načrtovani poseg pridobiti kulturnovarstveno mnenje ZVKDS. Zahtevi za izdajo kulturnovarstvenega mnenja mora investitor priložiti projektno dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja v skladu z GZ-1. Zahtevi za izdajo kulturnovarstvenega mnenja mora investitor priložiti projektno dokumentacijo za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja. Zahtevi za izdajo mnenja mora priložiti tisti del projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki je v zvezi s predmetom soglašanja. Zahtevi za izdajo mnenja mora biti priloženo tudi naslednje dokazilo:

- kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline, ki ga izda Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Maistrova 10, 1000 Ljubljana,

Za kakršnakoli druga zemeljska dela v zvezi z obravnavanimi posegi, ki niso predmet priložene dokumentacije ali morebitno spremembo projekta si mora investitor pridobiti nove kulturnovarstvene pogoje.

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove izdaje. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega mnenja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do izdaje kulturnovarstvenega mnenja.

Za te kulturnovarstvene pogoje se ne plača upravna taksa (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – UPB4 in 32/16; v nadaljevanju: ZUT). Investitor sam krije svoje stroške postopka.

Postopek vodila:

Tina Britovšek
univ. dipl. arheologinja
višja konservatorica

Odločil:

mag. Dušan Štepec
vodja območne enote

Vročiti:

- investitorju po pooblaščenju Acer Novo mesto d.o.o., Šentjernejska cesta 43, 8000 Novo mesto - priporočeno
- arhiv tu

